

Міністерство освіти і науки України
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Науково-дослідний центр педагогічного краєзнавства подвійного підпорядкування
НАПН України та МОН України
Науково-дослідна лабораторія «Педагогічне краєзнавство Черкащини»
Факультет соціальної та психологічної освіти
Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

Національна академія педагогічних наук України
Відділення філософії освіти, загальної та дошкільної педагогіки

Інститут педагогіки НАПН України
Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського

Рівненський державний гуманітарний університет
Регіональний комплексний Науково-методичний центр інноваційних технологій
освітнього процесу РДГУ
Кафедра теорії і методики виховання

Херсонський державний університет
Кафедра педагогіки, психології й освітнього менеджменту імені проф. Є. Петухова

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**«ПЕДАГОГІЧНЕ КРАЄЗНАВСТВО КРИЗЬ
ПРИЗМУ ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНИХ ЯВИЩ ТА
ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ»**

21 листопада 2023 року

УДК 37:908]:930.85(477)(06)

П 24

*Рекомендовано до друку вченою радою факультету соціальної та психологічної освіти
Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини,
протокол № 5 від 29 листопада 2023 р.*

Редакційна колегія:

Кравченко О. О. (голова редколегії), доктор педагогічних наук, професор, декан факультету соціальної та психологічної освіти, професор кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Коляда Н. М., доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Левченко Н. В., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Рецензенти:

Петренко О. Б., доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри теорії і методики виховання Рівненського державного гуманітарного університету;

Кірдан О. Л., доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки та освітнього менеджменту Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

П 24

Педагогічне краєзнавство крізь призму історико-культурних явищ та процесів в Україні : зб. матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції, 21 листопада 2023 р., Умань / кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи факультет соціальної та психологічної освіти, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини [та ін. ; редкол.: Кравченко О. О. (голова редкол.), Коляда Н. М., Левченко Н. В.]. – Умань : ВІЗАВІ, 2023. – 148 с.

ISBN

Збірник містить тези виступів учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції «Педагогічне краєзнавство крізь призму історико-культурних явищ та процесів в Україні». Конференція відбулася в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини 21 листопада 2023 р.

Редколегія не несе відповідальності за зміст публікацій. Відповідальність за зміст та стилістику публікацій несе автор.

УДК 37:908]:930.85(477)(06)

© Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, 2023

ЗМІСТ

СУХОМЛИНСЬКА Ольга <i>МИХАЙЛО ГОРДІЄВСЬКИЙ –</i> <i>ОДЕСЬКИЙ ПРЕДСТАВНИК РОЗСТРІЛЯНОГО ВІДРОДЖЕННЯ</i>	8
КРАВЧЕНКО Оксана <i>НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКИЙ ПРОЄКТ</i> <i>«ЖІНКИ В ІСТОРІЇ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ</i>	10
КОЛЯДА Наталія <i>НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ЦЕНТР ПЕДАГОГІЧНОГО КРАЄЗНАВСТВА:</i> <i>ІСТОРІЯ ТА СУЧАСНІСТЬ</i>	12
КОЧУБЕЙ Тетяна <i>ВІХИ ЖИТТЯ І ДІЯЛЬНОСТІ АКАДЕМІКА</i> <i>КУЗЯ ВОЛОДИМИРА ГРИГОРОВИЧА</i>	15
МІХНО Олександр <i>ОСВІТЯНИ-КРАЄЗНАВЦІ В ЕНЦИКЛОПЕДИЧНОМУ БІОГРАФІЧНОМУ</i> <i>СЛОВНИКУ «ПЕДАГОГИ УКРАЇНИ»:</i> <i>КОСТЯНТИН ЗІНЬКІВСЬКИЙ (1873–1959)</i>	17
ЗУБКО Ольга <i>ІСТОРИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ</i> <i>ГЕНДЕРНОГО ПІДХОДУ В ОСВІТІ</i>	19
ТАРАНОВСЬКИЙ Петро <i>ДУХОВНО-МОРАЛЬНИЙ КОМПОНЕНТ</i> <i>ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ</i>	22
КАЛІНІЧЕНКО Тетяна <i>ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ І ЛЕКСИЧНИЙ, ЕКЛЕКТИЧНИЙ,</i> <i>ІНТЕГРОВАННИЙ, АУДИТИВНИЙ ПІДХОДИ У ЗВО</i>	24
МАТВІЙЧУК Оксана <i>ПОСТАТЬ МИХАЙЛА СІКОРСЬКОГО В ОНЛАЙН-ПРОЄКТІ</i> <i>«ПЕДАГОГІЧНИЙ КАЛЕНДАР»</i>	26
БОНДАРЕНКО Тетяна <i>ДО ПРОБЛЕМИ ПОНЯТТЄВОГО АПАРАТУ</i> <i>«ПЕДАГОГІЧНЕ КРАЄЗНАВСТВО»</i>	28

АЛАТИРЕНКО Мирослава <i>ТВОРЧИСТЬ (ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВА І ДИТЯЧА) ЯК ПЕРЕДУМОВА ЗБЕРЕЖЕННЯ ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я І РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ ЗАСОБАМИ ПЕАГОГІЧНОГО КРАЄЗНАВСТВА (НА МАТЕРІАЛАХ РОБОТИ ПОЗАШКІЛЛЯ В УМОВАХ ВЗАЄМОДІЇ «ДІТИ-ПЕДАГОГІКА-ВІЙНА»)</i>	30
ХОДАК Тетяна <i>ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ П. П. БІЛЕЦЬКОГО – НОСЕНКА: ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ</i>	34
БОГУЦЬКА Альона <i>РОЗВИТОК МОВЛЕННЯ В МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ У ПЕДАГОГІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ САС ВАЛЕНТИНИ ІВАНІВНИ</i>	37
ЦШАН Тетяна <i>СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТОК ІНСТИТУТУ КЛАСНОГО КЕРІВНИЦТВА</i>	40
МЕЛЕНИШИН Наталія <i>РОЛЬ ГРОМАДСЬКОГО ОБ'ЄДНАННЯ «ДУХОВНА РЕСПУБЛІКА», СТВОРЕНОГО ДИРЕКТОРОМ БАЛТСЬКОЇ ШКОЛИ ПЕТРОМ ТКАЧЕМ, У ФОРМУВАННІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ УЧНІВ НА ПІВНОЧІ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ</i>	43
ПОЛЮХОВИЧ Тетяна <i>НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ СУПРОВІД ШКІЛЬНОГО КРАЄЗНАВСТВА: 1950-2010-ті рр. (ЗА МАТЕРІАЛАМИ ФОНДІВ ПЕДАГОГІЧНОГО МУЗЕЮ УКРАЇНИ)</i>	47
ГОЛЯ Галина <i>ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛІВ У ЛУЦЬКОМУ ПЕДАГОГІЧНОМУ УЧИЛИЩІ У 1940-1950-ті рр.</i>	49
ВАРИВОДА Юлія <i>МУЗЕЙНА ПЕДАГОГІКА ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ КРАЄЗНАВЧОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ</i>	52
ГАСАНОВА Лейла, КРАВЧЕНКО Оксана <i>ЕФЕКТИВНІСТЬ ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОГРАМИ СОЦІАЛЬНО- ЕМОЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В СУЧАСНІЙ ШКОЛІ</i>	54
МОРГАЙ Лілія <i>БІОГРАФІЧНА РОЗВІДКА ПРО НИКИФОРА ЯКОВИЧА ГРИГОРІЇВА (1883–1953 рр.)</i>	57

ПІДВАЛЬНА Юлія <i>ОЛЕКСІЙ ОЛЕКСАНДРОВИЧ АНДРІЄВСЬКИЙ (1845–1902) – ПРОСВІТНИК, ПЕДАГОГ, ЖУРНАЛІСТ, КРАЄЗНАВЕЦЬ, АКТИВНИЙ ГРОМАДСЬКИЙ ДІЯЧ НА ТЕРЕНАХ УКРАЇНИ</i>	61
ГОНЧАР Інна <i>ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ В СПАДЩИНІ ПРЕДСТАВНИКІВ ТЕОРІЇ ВІЛЬНОГО ВИХОВАННЯ ТА СУЧАСНІЙ ОСВІТИ</i>	64
МАТРОС Ольга <i>РОЛЬ ІВАНА ВАСИЛЬОВИЧА ЛУЧИЦЬКОГО У РОЗБУДОВІ НАРОДНОЇ ОСВІТИ</i>	67
РЕВНЮК Наталія <i>ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ САМОСВІДОМОСТІ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ ЗАСОБАМИ ПЕДАГОГІЧНОГО КРАЄЗНАВСТВА</i>	70
ТКАЧУК Мирослава <i>ЗМІСТ НАЦІОНАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ У ПЕДАГОГІЧНІЙ ДУМЦІ УКРАЇНИ ПЕРІОДУ 1905–1916 рр.</i>	73
ШЕВЧУК Оксана <i>АГАТАНГЕЛ КРИМСЬКИЙ – УКРАЇНСЬКИЙ ВЧЕНИЙ, ПИСЬМЕННИК, ПЕДАГОГ</i>	76
ФЕДОРОВ Михайло <i>КРАЄЗНАВСТВО У СИСТЕМІ ВОЛОНТЕРСЬКОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ПЕДАГОГІЧНИХ КОЛЕДЖІВ</i>	79
КОЛЯДА Тетяна <i>РОЗБУДОВА СИСТЕМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ У ХІХ СТОЛІТТІ</i>	82
МОТОРНА Марія <i>РОЗВИТОК СТУДЕНТСЬКОГО ВОЛОНТЕРСТВА ЗАСОБАМИ ПЕДАГОГІЧНОГО КРАЄЗНАВСТВА</i>	84
АВРАМЕНКО Богдан <i>ПЕДАГОГІЧНІ ІДЕЇ ВОЛОДИМИРА ВЕРНАДСЬКОГО ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ УНІВЕРСИТЕТІВ УКРАЇНИ У РЕФЛЕКСІЯХ ВІТЧИЗНЯНИХ НАУКОВЦІВ</i>	86
КІРДАН Олена, БАЗИК Юліана <i>ФОРМУВАННЯ ПАТРІОТИЧНО СПРЯМОВАНОЇ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА ЯК ВИМОГА СЬОГОДЕННЯ</i>	88

ЮРЧЕНКО Віталій <i>ІСТОРИОГРАФІЯ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ ЄВРЕЙСЬКОГО ШКІЛЬНИЦТВА НА ПРАВОБЕРЕЖНІЙ УКРАЇНІ (КІНЕЦЬ XVIII – ПОЧАТОК XX СТОЛІТТЯ)</i>	90
ГАВРИЛЕНКО Тетяна <i>ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ (1991–2001)</i>	93
АЛБУЛ Ірина <i>ДОЛІ, ПОЄДНАНІ З ЧЕРКАЩИНОЮ: ВОЛОДИМИР НАУМЕНКО (1852–1919)</i>	97
БЕСПАЛЬКО Маргарита <i>РОЛЬ ІНКЛЮЗИВНО-РЕСУРСНОГО ЦЕНТРУ В СУЧАСНІЙ СИСТЕМІ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ</i>	100
СУШИНСЬКА Олександра <i>ОСВІТА ІНВАЛІДІВ ЧЕРКАЩИННИ: ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЙ СЬОГОДЕННЯ</i>	103
ПОЛЄХІНА Вікторія <i>ПЕРСПЕКТИВИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ ЗАСОБАМИ ПЕДАГОГІЧНОГО КРАЄЗНАВСТВА</i>	107
ФЕДОТОВА Леся <i>РОЛЬ ПЕДАГОГІЧНОГО КРАЄЗНАВСТВА У СОЦІАЛІЗАЦІЇ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ</i>	109
БАЛДИНЮК Владлена <i>РОЛЬ ВОЛОНТЕРСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У СОЦІАЛЬНІЙ РОБОТІ: НА ПРИКЛАДІ УМАНСЬКОЇ ВОЛОНТЕРСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ «РАЗОМ»</i>	111
МОРГАЙ Лілія <i>ВИКЛАДАННЯ РІДНОЇ ІСТОРІЇ В ПЕДАГОГІЧНІЙ СПАДЩИНІ НИКИФОРА ЯКОВИЧА ГРИГОРІЇВА (1883–1953 рр.)</i>	113
ТКАЧУК Лариса <i>НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНИЙ КОМПОНЕНТ ВИХОВНОГО СЕРЕДОВИЩА В АВТОРСЬКІЙ ШКОЛІ О. А. ЗАХАРЕНКА</i>	116
ТУРЧАНІКОВА Ольга <i>НАДАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ НА ТЕРИТОРІЇ УМАНСЬКОЇ ГРОМАДИ ДІТЯМ, ПОСТРАЖДАЛИМ ВНАСЛІДОК ВОЄННИХ ДІЙ</i>	120

БАЛДИНЮК Олена <i>МОЛОДІЖНІ ГРОМАДСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ ЧЕРКАЩИНИ</i>	122
РУДА Каріна <i>СИМПТОМИ ПРОФЕСІЙНОГО ВИГОРАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ ТА ШЛЯХ ДО ОДУЖАННЯ</i>	125
ЛЮБЧЕНКО Інна, САЖІЄНКО Алла <i>РОЛЬ ПЕДАГОГІЧНОГО КРАЄЗНАВСТВА У ФОРМУВАННІ ДУХОВНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ДОШКІЛЬНОЇ І ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ</i>	128
БОЙКО Ольга <i>ФУНКЦІЇ ТА ПРИНЦИПИ ПЕДАГОГІЧНОГО КРАЄЗНАВСТВА В ЛІКНЕПАХ ЧЕРКАЩИНИ У 20 рр. ХХ ст.</i>	130
ВОВЧОК Оксана <i>КУЛЬТУРА ПОВЕДІНКИ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ ЯК НАУКОВЕ ТА ФІЛОСОФСЬКЕ ПОНЯТТЯ</i>	132
ЗАХАРЧУК Юлія <i>ЗДОРОВ'Я ЯК СОЦІАЛЬНИЙ ФЕНОМЕН</i>	134
РОЄНКО Світлана, РОЄНКО Олександр <i>ІВАНІВСЬКА ГІМНАЗІЯ ПАЛАНСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ УМАНСЬКОГО РАЙОНУ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ: ІСТОРІЯ ТА СЬОГОДЕННЯ</i>	134
ІСАЧЕНКО Вікторія <i>ПИТАННЯ ОСВІТИ ТА ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ І МОЛОДІ У ТВОРЧІЙ СПАДЩИНІ ПАВЛА ГНАТОВИЧА ЖИТЕЦЬКОГО</i>	138
РУДНИЦЬКА Тетяна <i>ІВАН БОГДАН (1927-2010) – УКРАЇНСЬКИЙ ПЕДАГОГ ТА ПРОСВІТНИК НА ЗАПОРІЖЖІ</i>	140
КАШУБА Анатолій <i>СОЦІАЛЬНА МІСІЯ УЧИТЕЛЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ ШКОЛИ</i>	146

СОЦІАЛЬНА МІСІЯ УЧИТЕЛЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ ШКОЛИ

Сучасна концепція розвитку фізичної культури зумовлює необхідність відповідних змін у підготовці майбутніх учителів фізичної культури в системі вищої педагогічної освіти, тому в останні роки помітно зріс інтерес до вивчення ролі і місця фізичної культури в системі вищої освіти, переглядаються сформовані раніше підходи. Це знаходить висвітлення у змісті нового освітнього стандарту, нових навчальних планах і прорамах, пошуку шляхів удосконалення професійної підготовки майбутніх учительських кадрів [1, с.103].

Відповідно виникає гостра необхідність переосмислення цільових настанов професійної підготовки відповідно до адекватних уявлень про професійну діяльність студентів – майбутніх учителів фізичної культури – і їх соціальної ролі в сучасній вищій професійній освіті.

Перед освітою постає завдання формування особистості як унікальної, цілісної, творчої індивідуальності, що прагне до максимальної реалізації своїх можливостей (самоактуалізації), відкрита для сприймання нового досвіду, здатна здійснювати свіжий і відповідальний вибір у різноманітних життєвих ситуаціях.

Метою освітньої галузі фізичної культури є «гармонійний фізичний розвиток особистості учня, підвищення функціональних можливостей організму, вдосконалення життєво необхідних рухових умінь та навичок, розширення рухового досвіду через формування стійкої мотивації учнів до занять фізичною культурою і спортом. Інваріантна складова Базового навчального плану базової освіти, до якої входить навчальний предмет «Фізична культура», сформована на державному рівні і є однаковою для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування та форми власності» [2].

Відповідно до Професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти, вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти» мета професійної діяльності вчителя полягає в «організації навчання та виховання здобувачів освіти під час здобуття ними повної загальної середньої освіти (далі – здобуття освіти) шляхом формування у них ключових компетентностей і світогляду на основі загальнолюдських і національних цінностей, а також розвитку інтелектуальних, творчих і фізичних здібностей, необхідних для успішної самореалізації та продовження навчання» [3, с. 1].

Вчитель спільно з батьками, іншими законними представниками здобувачів освіти «сприяє розвитку здібностей здобувачів освіти, формуванню в них навичок здорового способу життя, дбає про їхнє фізичне і

психічне здоров'я; формує в здобувачів освіти усвідомлення необхідності додержуватися Конституції та законів України, захищати суверенітет і територіальну цілісність України; настановленням і особистим прикладом утверджує повагу до суспільної моралі та суспільних цінностей, зокрема правди, справедливості, патріотизму, гуманізму, толерантності, працелюбства; формує в здобувачів освіти прагнення до взаєморозуміння, миру, злагоди між усіма народами, етнічними, національними, релігійними групами» [3, с. 1].

Тобто, важливою складовою професійної компетентності вчителя є формування в учнів навичок здорового способу життя та піклування про їхнє фізичне здоров'я.

Процеси навчання, виховання та розвитку здобувачів освіти є наскрізними. Їх цілісність забезпечується наявністю у вчителя компетентностей, необхідних для виконання всіх трудових функцій.

З-поміж трудових функцій, передбачених професійним стандартом, ми виокремили ті, які прямо чи опосередковано на рівні основних дескрипторів компетентності, знання, уміння та навички, комунікація, відповідальність і автономія) стосуються діяльності майбутнього вчителя в цілому та вчителя фізичної культури в контексті предмету нашого дослідження [3, с. 10–44].

Аналіз науково-методичних джерел засвідчив різні підходи до трактування означеної дефініції «*вчитель фізичної культури*». Зокрема, учитель фізичної культури – це «педагогічний працівник високої культури, великої душі і доброго серця, провідник ідей державотворення, який має спеціальну підготовку і професійно проводить навчально-виховну роботу в освітньо-виховних закладах середньої освіти, спрямовану на формування у дітей і молоді фізичного та морального здоров'я, підготовку до ведення активного способу життя» (О. Ханікянц) [4].

Науковці підкреслюють соціальну роль учителя фізичної культури, що полягає у «передачі молодому поколінню необхідних науково обґрунтованих знань про здоров'я і засоби його зміцнення, про шляхи і методи протидії хворобам, у формуванні вмінь і навичок зміцнення здоров'я, запобігання його порушення, про методики досягнення високої працездатності та тривалої творчої й активної життєдіяльності» [4].

Саме професійну готовність учителя фізичної культури розглядають найважливішим чинником, від якого залежать успіхи фізичного виховання школярів, поруч з багатьма іншими чинниками (стан здоров'я, рівень фізичного розвитку, фізична підготовленість, матеріально-спортивне забезпечення, методика навчально-виховного процесу, ставлення педагогічного колективу, батьківської громадськості до засобів фізичної культури) [4].

Вчитель фізичної культури – організатор процесу фізичного виховання школярів. Сучасні практики в галузі фізичної культури одноставні в думці, що «нормативи фізичної підготовленості пішли в минуле. Натомість визнається унікальна роль вчителя фізичної культури у формуванні фізично розвиненої особистості, яка володіє оптимальними способами виконання

фізичних вправ, життєво необхідними руховими уміннями та навичками, свідомо ставиться до фізичної активності і веде активний спосіб життя» [2].

Отже, учитель фізичної культури – один з основних суб'єктів, на якого покладаються завдання забезпечення вимог Державних стандартів освіти в цілому та з фізкультурної освітньої галузі зокрема. Ефективне функціонування системи фізичного виховання в умовах динамічної, соціально-політичної і економічної трансформації суспільства та забезпечення повноцінного розвитку здобувача освіти знаходяться у прямій залежності від рівня компетентності учителя фізичної культури, на якого покладається важлива соціальна місія щодо комплексного вирішення оздоровчих, освітніх, виховних завдань у контексті формування фізичного, психологічного, духовного та соціального здоров'я учнів в освітньому процесі сучасної школи.

Список використаних джерел

1. Гринченко І.Б. Процес професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури в країнах Європи і в Україні. *Педагогічний дискурс*. 2012. Вип. 12. С. 103–109.
2. Про викладання фізичної культури у 2022/2023 н.р. Методичні рекомендації. *Майбуття*. 2022, №19 (690). С. 62–64. URL: <https://visnyk.hoippo.km.ua/maibutia/> (дата запити: 09.10.2023).
3. Професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти, вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти». Розробник: Міністерство освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/zatverdzheno-profstandart-vchitelya-pochatkovih-klasiv-vchitelya-zakladu-zagalnoyi-serednoyi-osviti-i-vchitelya-z-pochatkovoyi-osviti> (дата запити: 10.10.2023).
4. Ханікянц О.В. Соціальна роль учителя фізичної культури/ Лекція з навчальної дисципліни «Професійна діяльність фахівця фізичної культури» Для студентів спеціальності 014.11 «Середня освіта» (Фізична культура) (спеціалізація «Фізична культура»). URL: https://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/16426/1/%D0%B4%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D1%82_4.pdf (дата запити: 18.10.2023).